

Plasbuisoperatie (Urethraplastiek)

De arts (uroloog) heeft met u besproken dat u in aanmerking komt voor het opheffen van een urethrastrictuur door middel van een plasbuisoperatie (urethraplastiek). In deze folder krijgt u informatie over de oorzaken en behandeling van de vernauwing van de plasbuis, ook wel urethrastrictuur genoemd. Vernauwingen van de plasbuis van de man kunnen een oorzaak zijn van plasklachten en soms onvermogen om te kunnen plassen (urineretentie).

Anatomie van de plasbuis (urethra)

Plasbuisvernauwingen (stricturen) kunnen overal in de plasbuis ontstaan en zijn meestal het gevolg van een beschadiging van de plasbuis. De beste behandeling van een strictuur is afhankelijk van de plaats en de uitgebreidheid van de strictuur. Het is van belang dat de arts goed geïnformeerd is over de exacte plaats van de strictuur in de plasbuis, de lengte van de strictuur en de afstand tot de sluitspier.

Oorzaken

Vernauwingen in de plasbuis zijn meestal het gevolg van een beschadiging van de plasbuis. Dit kan optreden na:

- Een ongeval waarbij het kruis (tussen anus en balzak) of de penis is geraakt, zoals een val op de stang van de fiets, een trap in het kruis of het afscheuren van de plasbuis bij een bekkenbreuk.
- Het inbrengen van een katheter (een kunststofslangetje bedoeld om de urine uit de blaas te halen).
- Een urologische kijkoperatie of behandeling van blaas of prostaat (de zogenaamde TUR-operatie).
- Bestraling van de plasbuis, bijvoorbeeld voor prostaatkanker.

Andere oorzaken van een plasbuisvernauwing zijn:

- Ernstige infectie van de plasbuis, meestal veroorzaakt door een geslachtsziekte (SOA).
- Een aangeboren vernauwing van de plasbuis.
- Een huidziekte van eikel en voorhuid, die zich uitbreidt naar de plasbuis (lichen sclerosus).
- Een aangeboren afwijking van de tip van de plasbuis (hypospadië) en operaties hiervoor.

Welke klachten wijzen op een plasbuisvernaauwing?

- De kracht van de urinestraal bij het plassen is minder geworden en er moet geperst worden om de blaas goed leeg te plassen.
- Het duurt lang voordat de blaas leeg is.
- Doordat de blaas soms niet goed leeg kan worden geplast, wordt de kans op een blaasontsteking groter.
- Schrijnend gevoel tijdens het plassen.
- De vernauwing kan ook bij toeval worden ontdekt bij het inbrengen van een katheter. Op de plaats van de vernauwing kan de katheter niet verder worden opgevoerd.

Voorbereiding op de operatie / behandeling / ingreep / onderzoek

Voorbereiding thuis

- Wordt u opgenomen bij Treant of brengt u een bezoek aan de polikliniek, dan kunt u actief een bijdrage leveren aan veilige zorg. Via onze patiëntveiligheidskaart nodigt Treant u uit om actief mee te denken over uw eigen zorgproces. Lees deze kaart van tevoren aandachtig door: u ontvangt de kaart via uw zorgverlener en vindt ze ook op de polikliniek, in verpleegkamers en in de wachtruimtes. Of kijk op www.treant.nl/patientveiligheidskaart.
- Als u wordt opgenomen of een afspraak heeft op de polikliniek, dan is het belangrijk dat wij op de hoogte zijn van uw actuele medicatiegebruik. Zo wordt bijvoorbeeld voorkomen dat u nieuwe geneesmiddelen krijgt voorgeschreven die niet gecombineerd mogen worden met de lopende medicatie. Of dat u medicatie krijgt waarvoor u allergisch bent. U kunt uw medicatiegebruik tijdens uw bezoek aan het ziekenhuis doorgeven aan de arts op de polikliniek, bij het (T)ASP ((Transmuraal) Apotheek Service Punt) of tijdens het preoperatief spreekuur (als u geopereerd wordt). De apothekersassistente neemt het overzicht van de thuismedicatie met u door om de daadwerkelijk gebruikte medicatie vast te stellen. Maar nog veiliger is het als u uw apotheker (of apothekhoudende huisarts) toestemming geeft om uw medicatiegegevens met ons te delen (opt-in LSP). Hoe dat werkt, leest u op www.volgiezorg.nl/toestemming. Zo zijn we in alle gevallen – ook bij een spoedopname – verzekerd van een actueel medicatieoverzicht.

Nuchter zijn

Voor de operatie moet u nuchter zijn: de anesthesioloog vertelt u vanaf welk tijdstip u niet meer mag eten en drinken.

Medicatie

- Als u bloedverdunnende middelen gebruikt, moet u hiermee eventueel stoppen, in overleg met de behandelend arts.
- Heeft u een allergie? Geef dit dan tijdig door.
- Bent u een diabetespatiënt? Overleg dan met uw eigen arts of de diabetesverpleegkundige over uw medicatiegebruik voor en tijdens de operatie. Soms is het noodzakelijk dit aan te passen.

Anesthesie

De anesthesioloog bespreekt welke vorm van verdoving/narcose het best bij u en de ingreep past.

Overig

- Voor de operatie moet u sieraden zoals horloge, ringen, armbanden en piercings afdoen/uitdoen.
- Draag geen nagellak.
- Wij adviseren u om kostbare eigendommen thuis te laten.

Dag van de operatie / behandeling / ingreep / onderzoek

Wat neemt u mee?

- Overnachting? Neem hiervoor de benodigde spullen mee.
- Originele verpakkingen van medicatie die is verstrekt door uw thuisapotheek, inclusief baxterrol.
- Geldig ID-bewijs (paspoort, identiteitskaart, rijbewijs of vreemdelingendocument).
- Patiëntenkaart.

Patiëntenkaart laten maken

Voor ieder bezoek aan het ziekenhuis heeft u een patiëntenkaart nodig.

- Bezoekt u voor de eerste keer de polikliniek? Laat dan een patiëntenkaart maken.
- Zijn uw gegevens gewijzigd, bijvoorbeeld omdat u een andere huisarts heeft, omdat uw verzekering gewijzigd is of omdat u een ander adres of telefoonnummer heeft? Dan heeft u een nieuwe patiëntenkaart nodig. U heeft hiervoor een *geldig identiteitsbewijs* nodig (dit geldt ook voor kinderen).

Het maken van een patiëntenkaart duurt ongeveer vijf minuten. U kunt hiervoor terecht bij de receptie in de centrale hal, vlakbij de ingang.

Waar meldt u zich?

Van de afdeling Opname krijgt u schriftelijk de definitieve opname- en operatiedatum. In de brief staat onder meer vermeld hoe laat en waar u zich moet melden.

De operatie

Vorbereitung in het ziekenhuis

- U meldt zich op het afgesproken tijdstip in het ziekenhuis.
- Een gastvrouw/heer brengt u naar de afdeling.
- Een verpleegkundige neemt u vervolgens mee naar een kamer waar u een bed krijgt toegewezen.
- Vervolgens worden de voorbereidingen voor de ingreep getroffen.
- De verpleging brengt u naar de ruimte waar de verdere voorbereiding voor de operatie wordt gedaan zoals het aanbrengen van een infuus.
- In de operatiekamer worden ter controle uw gegevens nogmaals met u doorgenomen.

De operatie verloopt als volgt:

Urethraplastiek is een verzamelnaam voor verschillende operaties waarbij de plasbuisvernaauwing wordt verholpen.

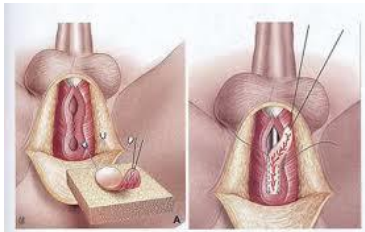
End to end urethraplastiek

De uroloog opent bij deze operatie de huid en maakt de plasbuis geheel vrij. De uroloog legt de plasbuis open en verwijdert meestal het gedeelte van de plasbuis waar de vernauwing zit. Hierna worden de uiteinden van de plasbuis weer aan elkaar vastgehecht.

Deze operatie heeft in ervaren handen een succespercentage van 90%. Na de ingreep houdt u ongeveer 10 tot 21 dagen een katheter. U heeft een wond tussen het scrotum en de anus. De genezing duurt ongeveer 2 tot 3 weken. Van belang is dat de katheter goed afloopt en bij een verstopping snel weer doorgankelijk wordt gemaakt. Soms geeft de katheter aanleiding tot blaaskrampen: dit kan het beste worden behandeld met medicijnen tegen blaaskramp.

Urethraplastiek met slijmvlies van de voorhuid of uit de mond.

Als de vernauwing lang is of in de penis zit, kunnen de uiteinden van de plasbuis niet aan elkaar worden gehecht. Dat zou een verkorting van de penis tot gevolg hebben. In dat geval moet er een vervanging van het gedeelte van de verwijderde plasbuis plaatsvinden. De plasbuis wordt geopend en de uroloog bevestigt een stripje slijmvlies ter plekke van het vernauwde gedeelte. Dit vervangende slijmvlies wordt verkregen uit het binnenblad van de voorhuid of uit de mond (wang of onderzijde van de tong). Hiermee vervangt de arts met lichaamseigen weefsel het weggenomen vernauwde stuk plasbuis.

Anesthesie

Voor de algehele narcose verwijzen wij naar de informatiefolder Anesthesie.

Duur van de operatie

De operatie duurt ongeveer 2 tot 3 uur.

Na de ingreep

Direct na de operatie heeft u een katheter in de blaas. Hierdoor kan de urine uit de blaas naar de katheterzak lopen en hoeft u niet zelf te plassen: zo kan het wondgebied tot rust komen. De urine kan soms in het begin nog wat rood van kleur zijn. De katheter kan de blaaswand irriteren en dat kan u het gevoel geven dat u moet plassen of pijn aan de top van de penis veroorzaken. Dit wordt 'blaaskramp'

genoemd. Als u last van blaaskramp heeft, bespreek dit dan met de verpleegkundige, die u hiervoor medicijnen kan geven.

Na een urethraplastiek moet de wond in uw plasbuis thuis nog verder genezen. Dit duurt enkele weken. U heeft de eerste 1-3 weken een katheter. Deze wordt er poliklinisch uitgehaald nadat een röntgenfoto van de plasbuis is gemaakt, om te controleren of de wond genezen is. Indien dit nog niet het geval is wordt de katheter opnieuw ingebracht voor een periode van 1 week en wordt dan opnieuw verwijderd.

Complicaties

Bij elke ingreep, hoe klein ook, kunnen er problemen optreden. Deze complicaties kunnen bestaan uit een infectie of een nabloeding. U start na de operatie met antibiotica om de kans op een infectie te verkleinen. Incontinentie is maar zelden een gevolg van een urethraplastiek. Meestal is dit het gevolg van het feit dat de urine nu gemakkelijk door de plasbuis kan passeren en de katheter de sluitspier tijdelijk wat zwakker heeft gemaakt. Met enige oefeningen van de sluitspier en de bekkenbodempier is dit meestal snel te verhelpen. Deze oefeningen kan u bij de bekkenfysiotherapeut aanleren.

Blaas- en plasbuisontsteking:

Deze infectie komt niet vaak voor en reageert goed op een antibioticakuur.

Zeldzame complicaties

Bij minder dan 1% van de geopereerde patiënten komen complicaties voor zoals:

- Een urethrafistel (een verbinding tussen de plasbuis en de huid).
- Een letsel van de speekselklier door beschadiging van het afvoerkanaal van deze klier in de wang tijdens het verkrijgen van wangslimvlies voor de urethraplastiek.
- Zenuwletsel van de benen en doorbloedingsproblemen van het onderbeen door langdurige druk in de liezen tijdens de ligging van de patiënt met de benen in de beensteunen.

Seksualiteit

Een urethra-operatie heeft meestal geen nadelig effect op seksualiteit; veel mannen verkeren in de veronderstelling dat ingrepen via de plasbuis impotentie kunnen veroorzaken. Dat is beslist niet het geval: een plasbuisoperatie heeft geen invloed op de erectie en het seksuele leven. De zaadlozing kan verbeteren na de ingreep, omdat de doorgankelijkheid van de plasbuis is verbeterd. Een krachtige zaadlozing is echter niet te verwachten na de operatie. Zo'n 5 procent van de mannen ervaart na een urethraplastiek toch erectiestoornissen. Dit gaat meestal vanzelf weer over na enkele weken of maanden, soms duurt dit 7-9 maanden. Het kan dan wenselijk zijn om hiervoor tijdelijk erectiepillen te gebruiken. Ook kan soms een bezoek aan de seksuoloog een snellere oplossing brengen.

Doof prikkelend gevoel in het littekengebied

Dit wordt bij <10% gezien. Dit gaat altijd over, maar kan soms 7-9 maanden duren.

Leefregels

- Voldoende drinken (ongeveer twee liter per dag).
- 2 à 3 weken geen inspannende arbeid te verrichten.

- Zes weken niet fietsen, motorrijden of paardrijden.
- Alcohol alleen in beperkte mate te gebruiken.
- Draag een onderbroek die stevig zit. Het is beter om de eerste dagen na de operatie de penis omhoog te leggen in verband met het optreden van zwelling.
- Om het zitcomfort te verbeteren kunt u op een dik zacht kussen gaan zitten. Langdurig zitten wordt de eerste 2 tot 3 maanden afgeraden.
- De eerste dagen na de operatie kunt u, als u aan de wang of tong geopereerd bent, het beste koud en vloeibaar voedsel eten. Dit bevordert de genezing van het wondje in uw wang. Daarna kunt u weer alles eten; waterijsjes kunnen de pijn verzachten.
- U mag geen seks hebben gedurende de eerste 3 weken.
- Oefen niet te veel druk uit op het wondgebied.

Neem contact op met de poli Urologie:

- Koorts boven 38,5° C;
- Erg rode of pussende wond (na een urethraplastiek);
- Aanhoudende ernstige pijn in het operatiegebied;
- Te weinig of te bloederige urineproductie, die niet overgaat bij voldoende drinken;
- Bij alle overige katheterproblemen: de katheter mag alleen worden verwijderd of gewisseld in overleg met uw behandelend arts of diens plaatsvervanger.

Locatie

De behandeling vindt binnen Treant Zorggroep plaats op locatie Refaja.

Heeft u nog vragen of bent u verhinderd?

- Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u op werkdagen contact opnemen met de polikliniek Urologie.
- Bijzondere omstandigheden kunnen aanleiding geven tot wijzigingen. Dit zal altijd door uw uroloog aan u kenbaar worden gemaakt.

Telefoonnummers

Polikliniek Urologie

Locatie Refaja 0599 65 45 20 maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur

Locatie Schepers 0591 69 14 75 maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.30 uur

Telefonisch verpleegkundig spreekuur

0591 69 17 74 maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 9.00 uur en van 13.00 tot 13.30 uur

Locatie Bethesda 0528 28 63 17 maandag tot en met donderdag van 09.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 15.30 uur, vrijdag van 09.00 tot 12.00 uur

Algemeen nummer

Ziekenhuislocatie Scheper	0591 69 19 11
Ziekenhuislocatie Refaja	0599 65 46 54
Ziekenhuislocatie Bethesda	0528 28 62 22

Wetenschappelijk onderzoek

Binnen Treant Zorggroep doen we ook wetenschappelijk onderzoek. Mogelijk wordt u gevraagd om hieraan mee te doen.

Informatie

Meer informatie vindt u op:
www.treant.nl

mijnTreant, het online patiëntenportaal van Treant

Wij vinden het heel belangrijk dat onze patiënten online toegang hebben tot hun medisch dossier. Daarom hebben we mijnTreant: in dit portaal tonen we persoonlijke gegevens, correspondentie/brieven (zoals specialisten- en ontslagbrieven) en (lab)uitslagen. Daarnaast biedt mijnTreant online inzage in afspraken, inclusief aanvullende informatie die voor de voorbereiding van de afspraak relevant/belangrijk is (denk aan informatiefolders, een instructiefilmpje of een link naar een externe website van een branchevereniging). Kijk voor meer informatie op www.treant.nl/mijnTreant of log in via www.mijnTreant.nl.

MRSA en andere multiresistente bacteriën

Neem contact op met de afdeling Infectiepreventie indien u:

- in contact komt met levende varkens, vleeskuikens of vleeskalveren.
- korter dan twee maanden geleden en langer dan 24 uur in een buitenlands ziekenhuis opgenomen bent geweest.
- zelf MRSA-positief bent of een huisgenoot van u MRSA-positief is.
- drager bent van een multiresistente bacterie.
- in een asielzoekerscentrum woont.

In overleg met de deskundige Infectiepreventie besluiten we of u gescreend moet worden op MRSA of andere multiresistente bacteriën.

Opnemen van gesprekken

U mag geluidsopnames maken van het gesprek met uw zorgverlener, bijvoorbeeld met uw telefoon. Wel willen wij u vragen dit vooraf te melden. Het verspreiden van de opname buiten de privésfeer zonder onze toestemming is wettelijk niet toegestaan.

Gedrags- en huisregels

Treant Zorggroep heeft in een aantal gedrags- en huisregels (die zowel in het ziekenhuis gelden als op het hele terrein, inclusief het parkeerterrein) verwoord wat het ziekenhuis van patiënten en bezoekers verwacht en wat u van ons mag verwachten: zie www.treant.nl/regels.

Wat vond u van de geleverde zorg?

www.ZorgkaartNederland.nl, een website van Patiëntenfederatie Nederland, is de grootste ervaringssite voor de Nederlandse gezondheidszorg, waar mensen hun ervaringen met de zorg delen met elkaar. De website biedt u informatie om te kunnen kiezen voor een zorgverlener die het beste past. Deel uw ervaring met de zorg en help zo anderen met kiezen!

Uw ervaring of klacht... vertel het ons

Wanneer u in het ziekenhuis komt voor een polikliniekbezoek, een onderzoek, een opname of voor spoedeisende hulp heeft u recht op een deskundige behandeling, goede informatie en een correcte ontvangst en bejegening. Het ziekenhuis heeft goede zorg en gastvrijheid hoog in het vaandel staan. Toch kan het voorkomen dat u over bepaalde onderdelen van uw behandeling of verblijf in ons ziekenhuis niet tevreden bent. Wij waarderen het wanneer u in dit geval uw klachten, vragen en opmerkingen kenbaar maakt. U geeft ons daarmee de mogelijkheid om tekortkomingen te verhelpen en onze service te verbeteren. Geef daarom uw ervaringen met ons ziekenhuis door via onze website: www.treant.nl/over-treant/kwaliteit/ervaringen-en-klachten.

TRIP 483 15032019